

BBN-HEB-340.1 (Mai zsidó kultúra)

BBV-101.64, BBN-BIB-692

BBN-VAL11-131:6 (Judaizmus)

BMA-VALD-446, BMVD-101.111

Időpont: Csüt. 8:30–10:00

K

Helyszín: F. ép. 233.

Peszah Haggada

The Passover Haggadah

Pészah az egyik legismertebb zsidó ünnep, amelynek csúcspontja a *széder*. Ennek keretében felolvassák a *Haggadát*, az egyiptomi kivonulás rabbinikus feldolgozását.

A kurzus során számos nézőpontból közelítjük meg a Haggadát, és ezáltal a zsidó vallás, kultúra és történelem legkülönbözőbb aspektusait is érintjük. A szöveget természetesen el kell helyezni az ünnep kontextusában, amelynek bibliai, halakhikus (vallásjogi), teológiai, történeti és kulturális vonatkozásai is vannak. Vizsgálni fogjuk a szöveg történetét, forrásait, rétegeit, struktúráját is, az ókortól kezdve a posztmodernig. A filológiai, exegetikai és irodalmi megközelítések mellett a kéziratos és nyomtatott haggadák lehetővé teszik a művészettörténeti megközelítést is, míg a széderest családi jellege a pedagógiai-pszichológiai. **A kurzus célja** tehát nem csupán a Haggada elemzése, hanem a zsidó vallás komplexitásának bemutatása, és ízelítő nyújtása a hebraisztika-judaisztika módszertani sokféleségéből is.

A félév ötvözi az előadás műfaját a szemináriumi jelleggel. A félév elején közösen „megülünk” egy széderestet, a többi órán részben előadást tartunk, részben pedig elvárjuk a hallgatók aktív részvételét, alkalmanként az előzetesen feladott olvasmányokból történő felkészülést.

A félévvégi írásbeli vizsga mellett a hallgatóknak egy rövidebb szemináriumi dolgozatot is be kell adniuk előre egyeztetett témából. Erősen javasolt már október során az oktatókkal a témaegyeztetést megkezdeni. A dolgozat témájában november 1-jéig minden hallgatónak egy féloldalas tervet kell írásban benyújtania, majd a 60-80%-os készültségi állapotban lévő dolgozatot 10 percben prezentálnia a félév utolsó óráin. Az ekkor kapott visszajelzéseket a hallgatóknak fel kell használniuk, amikor a vizsgaidőszakban elkészítik a dolgozat végső verzióját.

A jegyszerzés feltételei:

A jegyszerzés előfeltétele az órákon való aktív részvétel, illetve szemináriumi dolgozat féloldalas írásbeli tervének leadása november 1-jéig, valamint a dolgozat anyagának prezentálása tíz percen belül a félév végéig. Az érdemjegy a következő három komponensből tevődik össze:

- *Órai munka* (20%), ezen belül az alkalmi feladatok és a prezentáció minősége is.
- *Beadandó szemináriumi dolgozat* (40%).
- *Írásbeli vizsga* a félév végén (40%).

Előzetes tematika:

1. Bevezetés
2. Szimulált széderest
3. Peszah, széder, Haggada: tórai források
4. Széderek a Tórától az Újszövetségig
5. Széder a tannák korában (i.sz. 2-3. század): a Haggada magja

6. Illusztrált haggadák
7. A *négy kérdés*: a széder mint pedagógiai eszköz
8. *Magid*: a midrás mint bibliaértelmezés
9. *Hallel, bencsolás*, középkori dalok a Haggada végén
10. Strukturális elemzés
11. A Haggada irodalmi megközelítésben
12. Széder a *posztmodern* és *post-denominational* korban
13. Összefoglalás

További megjegyzések:

- (1) A tanegység felvétele kizárólag azoknak a hallgatóknak ajánlott, akik az órákon rendszeresen meg tudnak jelenni, és azokra folyamatosan tudnak készülni.
- (2) Elvárás a (közepes) angol nyelvű olvasási készség.